

ÁLT/159-1/2024

Döntéshozatal:
Egyszerű többség

T Á J É K O Z T A T Ó

- a Vármegyei Közgyűléshez –

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2023. évben végrehajtott tevékenységéről**

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

a
**Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság**

**2023. évben
végrehajtott tevékenységéről**

Felterjesztem!
Nyíregyháza, elektronikus bélyegző szerint

**Varga Béla t.ú. dandártábornok
tűzoltósági főtanácsos
igazgató**

I. BEVEZETÉS

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) a 2023. évi célkitűzéseit az országos stratégiai célokra alapozva határozta meg. Az elmúlt évben kiemelt feladat volt az igazgatóság működésének fejlesztése, valamint a vármegye biztonságának erősítése. A biztonság fokozásának egyik fontos eszköze a prevenció, melynek erősítését a hatósági tevékenységen felül az együttműködés-, a lakosságvédelmi rendszer-, valamint az egyének öngondoskodási képességének fejlesztésén keresztül valósította meg az igazgatóság. A feladatok végrehajtása érdekében az időszerűség és a hatékonyság figyelembevételével történt a vármegyei munkatervezés, és a feladatok végrehajtása.

Az igazgatóság a területi tüzmelőzési bizottsággal együttműködve valósította meg a megelőző tevékenységet. A speciális és az általános tájékoztatások és lakosságfelkészítések során a tűz-, illetve káresemények megelőzése érdekében ismertette a jogszabályi rendelkezéseket és a jogszerű eljárásokat. Az évszakokhoz, ünnepekhez és szokásokhoz kapcsolódó veszélyekre időszerűen hívta fel a figyelmet és adott tájékoztatást a médiában és a honlapon. Az önkormányzatok és az erdészeti szakirányítók bevonásával biztosította, hogy a lakosság minél szélesebb köréhez eljussanak a biztonságot megalapozó információk.

A 2023. évben a parancsnoki munka egyik legfontosabb része volt a bekövetkezett események, valamint a végrehajtott beavatkozások elemzése és értékelése, amely alapját képezte a felkészülési feladatok meghatározásának. Az irányítói állomány részére a képzések meghatározott rendszerén felül, több esetben tartott az igazgatóság olyan oktatást, amelyek a technológiai fejlesztések - elektromos technológia fejlődése a járműiparban és a háztartásokban - okán kialakuló tűzvédelmi és a beavatkozás biztonsági szempontok alapján történtek. A szakmaiság erősítése mellett, a vezetői tevékenység kiemelten fontos feladata volt, hogy az állomány megbecsülése és a közösség megtartó ereje töretlen maradjon.

Az illetékességi területen található vízbázisok védelme, a felszíni és felszín alatti vizek minőségének megóvása, a szennyezések megelőzése kiemelten fontos feladat volt. A természetes (jó) vízminőség megőrzése érdekében az igazgatóság rendszeresen ellenőrizte a szennyvízkibocsátókat a káros jelenségek vagy folyamatok időszerű felismerése és megszüntetése érdekében.

Az önkéntesség erősítését, mint stratégiai célt kiemelten fontos feladatként kezelte az igazgatóság. A közbiztonság javulásának fontos eleme, valamint a településeken a közösségtudat erősítésének, az összefogásnak és az önműködő képesség növelésnek is hangsúlyos részét képezi az önkéntes tűzoltó egyesületek és az önkéntes mentőszervezetek működése. Az elmúlt időszakban a hivatásos tűzoltó kollégák is egyre nagyobb szerepet vállaltak az önkéntesség fejlesztésében. A lakókörnyezetükben személyes példamutatásukkal is hozzájárultak az önkéntesség erősödéséhez és egy aktív lakossági bázis kialakulásához, melynek meghatározó részévé váltak.

II. A TŰZOLTÁSOKRÓL ÉS A MŰSZAKI MENTÉSEKRŐL

1. A vármegye tűzvédelme, a területi lefedettség:

A 2023. évben 5 hivatásos tűzoltó parancsnokság, 6 önkormányzati tűzoltó parancsnokság és 39 önkéntes tűzoltó egyesület látta el a vármegye mentő tűzvédelmét. A területi lefedettség vonatkozásában a vármegye 11 települése a Hajdú-Bihar vármegyei, 1 települése a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei hivatásos tűzoltóparancsnokság működési területéhez tartozik.

A beavatkozás hatékonyságának növelése érdekében végrehajtott fejlesztés részeként, központi beszerzésből 2 darab új MAN HEROS Aquaman 4000 típusú gépjárműfecskendőt vett át az igazgatóság, melyek készenléte állításuk után a Nyíregyháza és a Mátészalkai Hivatásos Tűzoltóparancsnokságok mentő tűzvédelmét fogják erősíteni. Szintén központi beszerzésből egy darab e-oltólánczsát vett át az igazgatóság. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat szerén málházott eszköz az elektromos és hibrid meghajtású gépjárműtüzek hatékony és biztonságos oltását biztosítja.

A közjogi szervezetszabályzó eszközben meghatározottak alapján 125 kiemelten fontos létesítményre vonatkozóan rendelkezik a szakterület tűzoltási és műszaki mentési tervvel, amelyben a rögzített adatsor és taktika hatékonyan segíti a beavatkozás végrehajtását.

2. Számok, statisztikai adatok, tüzesetek-műszaki mentések-beavatkozást igénylő események, összehasonlító adatok:

2023-ban 4622 esemény kezelésére volt szükség, amely adat a 2022. évi adatokhoz képest 9%-os csökkenést mutat. *(Éves műveletek számának összehasonlító diagramját a 1. számú ábra tartalmazza.)* A tűzoltói beavatkozást igénylő vonulásszám 2023-ban az elmúlt öt év átlagát tekintve 14%-kal csökkent. A tűzoltói beavatkozást igénylő esetszámok az összes bejelentett esemény alig több mint a felét tették ki 2023-ban. A tűzoltói beavatkozást nem igénylő műveletekben - téves jelzések, szándékosan megtévesztő jelzések, kiérkezés előtt felszámolt esetek, utólagos jelzések - növekedés volt tapasztalható.

2023-ban az önkormányzati állomány 1150 alkalommal vonult, amely 2022-höz képest 13%-os csökkenést jelent. A műveletek 68%-ában (868 eset) önállóan avatkozott be az önkormányzati egység.

Az elmúlt öt év átlagát tekintve megállapítható, hogy az önkormányzati tűzoltói állomány a beavatkozást igénylő káresemények 2/3-át önállóan számolta fel.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek 2023-ban 3279 SMS értesítést kaptak és 372 esetben – az összes műveletszám 8%-ában – végeztek beavatkozást. A hat önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület 157 beavatkozást hajtott végre, ebből 99 esetben önállóan végezték a tűzoltási, vagy műszaki mentési feladatokat, amely 63%-os önálló beavatkozási arányszámot mutat, amely az elmúlt öt év átlagához képest kismértékben csökkenő arányszám.

A legmagasabb riasztási fokozat 2023-ban egy esetben IV-es kiemelt volt, minősített III-as kiemelt fokozat 2 esetben, II-es kiemelt fokozat 12 esetben lett elrendelve.

A vármegyében az események felszámolásához szükséges erők és eszközök rendelkezésre állnak a készenlélet ellátó személyi- és eszközállománnyal biztosított a gyors és hatékony segítségnyújtás, illetve beavatkozás.

3. A tüzesetek jellemzői:

A tüzesetek száma a 2022-es évhez képest jelentősen, 132 %-kal, az elmúlt öt év átlagához képest is közel felével csökkent. A tüzesetek számán belül meghatározó szabadtéri tüzek száma is jelentős mértékben csökkent a 2022-es évhez képest (öt éves átlaghoz viszonyítva is 204 %-kal). 2023. év időjárása kiegyensúlyozottabb volt, főként a tavaszi és nyári időszakot tekintve, mint a 2022-es év. A nyári évszak átlaghőmérséklete még így is magasabb volt, mint a sokéves átlag, viszont a csapadék mennyisége és időbeli eloszlása egyenletesen alakult. Három alkalommal rendeltek el hőségriasztást, összesen 12 napig tartott. Kétszer volt érvényben fokozott tűzveszély időszaka a vármegyében, összesen 55 nap időtartamig.

Az otthon jellegű létesítményekben bekövetkezett tüzek száma a 2022. évi jelentős növekedés után 2023-ban az elmúlt öt év átlagára esett vissza, viszont az ilyen jellegű tüzek helyszínén csak egy esetben volt füstérezkélő elhelyezve, tehát ezen a területen fokozni kell a prevenciót. A tüzesetek következtében 6 személy vesztette életét, 33 fő sérült meg, a megmentett személyek száma 7 fő volt. *(tüzesetek jelleg szerinti megoszlását a 2. számú ábra tartalmazza)*

4. A műszaki mentések jellege:

A műszaki mentések száma 2023-ban a 2022. évi adatokhoz képest jelentős növekedést (64 %-os), az elmúlt öt év átlagát tekintve viszont csak 3 %-os növekedést mutat. 2019-2023. közötti időszak átlagadatait tekintve a viharkárok 77 %-kal, a fakidőléssel, faeltávolítással kapcsolatos műszaki mentések száma 40 %-kal csökkent. Növekvő tendenciát mutat viszont a közúti balesetek száma, amelyek vonatkozásában 14 %-kal több műszaki mentésre volt szükség, mint az ötéves átlag. A szén-monoxid szivárgások száma a négy év folyamatos emelkedés után 2023-ban visszaesett, az öt év átlagához viszonyítva 27 %-kal. A szén-monoxid jelzők jelentős számú elterjedése, használata, a beavatkozások számában egyértelműen megjelenik. *(műszaki mentések jelleg szerinti megoszlását 3. számú ábra tartalmazza)*

5. Tűzvizsgálati eljárások:

2023. évben összesen 36 (az összes tüzeset 3,7%-a) tűzvizsgálati hatósági eljárás indult a vármegyében. A tűzvizsgálati helyszíni szemlét, illetve a halaszthatatlan tűzvizsgálati cselekményt a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat végezte.

A tűzvizsgálatok több mint a felében a - rendőrségi eljárásokhoz kötötten - bűncselekmény gyanúja miatt volt szükség az eljárás megindítására. *(a tűzvizsgálati eljárás megindításának okait a 4. számú ábra tartalmazza)*

A lefolytatott tűzvizsgálati eljárások során megállapítottak alapján, a legtöbb esetben nyílt lángú eszközzel okoztak tüzet és csak 3 eljárás során nem volt megállapítható a tűz keletkezési oka.

6. Képzések, gyakorlatok:

Az elmúlt év kiemelt feladata volt a továbbképzési rendszer korszerűsítése, figyelemmel az új fejlesztési irányokra, a szakterületi szabályozó rendszer változásaira, valamint a technikai fejlesztésekre (napelemes rendszerek, elektromos- és hibrid meghajtású járművek). A továbbképzési rendszer adta lehetőségeket kihasználva az önkormányzati és a beavatkozó önkéntes tűzoltók ismeretei is bővültek, szakmai felkészültségük erősödött, amellyel a beavatkozásait hatékonyabban és biztonságosabban tudják végrehajtani. A tűzoltók országos továbbképzési tervébe két témakörben épült be vármegyei fejlesztési javaslat.

7. Önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok, önkéntes tűzoltó egyesületek:

A vármegye katasztrófavédelmi műveleteibe bevonható 6 önkormányzati tűzoltóság és 39 önkéntes tűzoltó egyesület mindegyike kötött valamilyen szintű együttműködési megállapodást a működési terület szerinti hivatásos tűzoltó-parancsnoksággal. Ebből 7 egyesület a Hajdú-Bihar vármegyei, 1 egyesület a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei hivatásos tűzoltóságokkal kötött együttműködési megállapodást, amelyek közvetlenül a vármegye tűzvédelmét erősítik.

Jelentős közbiztonsági tényezőként vannak jelen a helyi és kistérségi viszonylatban az önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületek, így a demecseri, a tyukodi, a tarpai, a nagykállói, a nagyecsedű és a rakamazi egyesület. Az egyesületeket a hivatásos tűzoltóságok állományából kijelölt mentorok segítik, akik szakmai tudásukkal támogatják az elméleti és gyakorlati felkészülést.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Magyar Tűzoltó Szövetség közös pályázatán 30 vármegyei egyesület volt sikeres, közel 20 millió Ft értékben jutottak pályázati forráshoz, segítve ezzel további fejlődésüket. A „Magyar Falu Program” Falusi Civil Alap alprogramjában 3 egyesület nyert közel 5 millió Ft értékű támogatást. Ebben a programban elkészült és átadásra került Napkor ÖTE új tűzoltó szertára. Az eszközfejlesztési támogatására kiírt pályázaton a vármegyei önkormányzati tűzoltóságok összesen 22 579 067 forint támogatáshoz jutottak, amelyet elsősorban egyéni védőeszközök pótlására és megújítására fordítottak.

8. A Vármegyei Tűzmelegelőzési Bizottság tevékenysége:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területi Tűzmelegelőzési Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) a tevékenységét az általános tájékoztatások és felkészítések területére összpontosította, ezen belül a szén-monoxid-mérgeződéssel, a szabadtéri égetéssel, az aratással, a mustgáz mérgeződéssel kapcsolatos tudnivalókra. Több alkalommal, több médián keresztül hívta fel a vármegye lakosságának a figyelmét az égéstermék elvezetők (kémények) ellenőrzésével-, tisztításával- és műszaki felülvizsgálatával kapcsolatos teendőkre. A tüzesetek számának megelőzése és csökkentése érdekében a lakosság tájékoztatása továbbra is kiemelt jelentőségű. A Bizottság 55 rendezvényen vett részt, ahol a tűzmelegelőzés alapvető szabályaira hívta fel az érdeklődők figyelmét.

III. A VÁRMEGYE VESZÉLYEZTETETTSÉGÉNEK ISMERTETÉSE

1. A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása, kockázatazonosítási eljárás tapasztalatai:

A vármegye veszélyeztetettsége az elmúlt évben alapvetően nem változott.

A települések kockázatértékelése és becslése – a polgármesterek és a katasztrófavédelmi kirendeltségek (továbbiakban: KvK) közreműködésével – megtörtént. 2023-ban nem merült fel olyan tényező, amely a települések katasztrófavédelmi osztályainak módosítását indokolta. 2023-ban a vármegyében 5 I., 167 II. és 57 III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt település volt. (2. számú melléklet 1. ábra)

2. Az operatív törzsek alkalmazása:

A 2022. február 24-én kirobbant orosz-ukrán konfliktus katasztrófavédelmi feladatainak koordinálását az igazgatóság műveletirányítása 2023. augusztus 29-ig végezte. A helyi szervek állománya a kezdetektől fogva részt vett az idegenrendészeti gyűjtőhelyek működtetésében, és végezte az érkező menekültek elhelyezésével kapcsolatos feladatokat. 2023-ban gyűjtőhely már csak Nyírbátorban működött. Az itt jelentkező katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében folyamatos vezénylés készült és volt érvényben a fenti időpontig.

2023. július 20-án 15:00 órakor heves jéggel járó vihar érte el vármegyénket, amely leginkább Nagyecsed települést sújtotta, de ezen túl károkat okozott Baktalórántháza, Gégény, Nyírcsaholy, Mátészalka és Rohod településeken is. Az eseménykezelés időszakában az Igazgatóság Operatív Törzse és Nagyecsed településen a Mátészalkai Katasztrófavédelmi Kirendeltség Helyi Katasztrófavédelmi Operatív Törzse működött.

A káreseménnyel kapcsolatban 493 bejelentés érkezett a vármegyei művelítványra, amelyek felszámolása érdekében 5 vármegye küldött hivatásos és önkéntes megerősítő erőket. A kárfelszámolás 4 napig tartott, amely időszakban a hivatásos egységek és az önkéntes mentőszervezetek 284 fővel és 68 db technikai eszközzel avatkoztak be. A kárfelmérés alapján 568 épület károsodott különböző mértékben, amelyek közül 1 állami, 1 egyházi, 10 önkormányzati és 556 magántulajdonban volt.

Az elmúlt időszak informatikai fejlesztései megfelelően támogatták az operatív tevékenységet. Az állomány az elméleti és gyakorlati felkészítésnek köszönhetően kiválóan megfelelt a folyamatosan változó kihívásoknak, és eredményesen segítette a védelmi igazgatás működését.

IV. EGYÉB POLGÁRI VÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

1. Lakosságvédelmi ellenőrzések:

A felmerült új adatok és információk birtokában a kockázati helyszínek beazonosítása az igazgatóság kiemelt feladatát képezte. Az év adott időszakára jellemző eseményekre és feladatokra történő – prognózis alapú – felkészülés keretében a szakterület végezte a befogadó helyek, a közút menti fák és fasorok, a belterületi vízelvezető rendszerek, az állami és az önkormányzati védművek, a települési vízkár-elhárítási tervek, a lakossági riasztó- és riasztó-tájékoztató eszközök, a téli kockázati helyszínek szemléit.

Összesen 774 szemlélet tartottak (főként a katasztrófavédelmi megbízottak), amelyeken a társszervek és hatóságok is részt vettek. *(2. számú melléklet 2. ábra)*

2. A köteles polgári védelmi szervezetek felkészítése:

A polgári védelmi szervezetek állományából összesen 3 839 fő részére tartott elméleti és gyakorlati felkészítést a szakterület, kiemelten a vizek kártételei elleni védekezésre és a rendkívüli időjárás következményeinek a felszámolásában történő hatékony közreműködésre.

3. A köteles polgári védelmi szervezetek létszám adatai:

A vármegye polgármesterei összesen 12 216 főt osztottak be valamilyen szintű polgári védelmi szervezetbe, melyből 9 fő munkahelyi, 10 905 fő települési és 1 302 fő területi polgári védelmi szervezetben lát el feladatokat.

4. Az önkéntes mentőszervezetek létszáma adatai, beavatkozásai:

A vármegye árvízi veszélyeztetettsége továbbra is kiemelkedően magas, amely alapvetően meghatározta a felkészülési tevékenységet. Ennek keretében az igazgatóság – a háborús helyzet, valamint a költségcsökkentési intézkedések figyelembevételével – végezte az önkéntes mentőszervezetek felkészítését és minősítéseik megújítását, valamint a települési lakosságvédelmi rendszer és az egyének öngondoskodási képességének fejlesztését.

2023-ban 18 önkéntes mentőszervezet újította meg a minősítését. Összesen 76 települési mentőszervezetben 983 fő, 16 járásban 381 fő és az 1 vármegyeiben 51 fő felkészült önkéntes áll rendelkezésre a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében történő beavatkozásra. Az illetékességi területen megjelenő megelőzési, védekezési és helyreállítási feladatok végrehajtása érdekében a legtöbb mentőszervezet az alapvető vízkár-elhárítási, az alapvető viharkár-elhárítási és a könnyű városi kutató-mentő képesítést szerezte meg, valamint több önkéntes rendelkezik az árvízi és vízi mentési, könnyű városi kutató-mentő, keresőkutya, továbbá vezetés-irányítás, logisztikai képesség szakterületi minősítéssel. *(2. számú melléklet 3. ábra)*

2023-ban 2 alkalommal a vármegyei rendeltetésű, 40 alkalommal a járási és 87 alkalommal a települési mentőszervezetek részleges alkalmazására volt szükség. A beavatkozások zömét a tűzoltási és műszaki mentési feladatok adták, de jellemző volt még a viharkárok következményeinek felszámolása, az eltűnt személyek keresése, illetve faeltávolítás is. A bevetésekben a mentőszervezetek állományából összesen 457 fő vett részt. *(2. számú melléklet 4. ábra)*

5. A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség, lebiztosított eszközök és szolgáltatások adatai:

A települési és a területi veszélyelhárítási tervekben foglalt feladatok végrehajtása érdekében 692 db munkagép és gépjármű bevetettségéről minden évben szemle keretében győződik meg a szakterület.

6. A közbiztonsági referensek katasztrófavédelmi feladatokba történő bevonása:

A vármegyében összesen 230 fő közbiztonsági referens és helyettes segíti a polgármesterek katasztrófavédelmi tevékenységét. Az igazgatóság 2023-ban megszerzte és végrehajtotta a közbiztonsági referensek és helyettesek alap-, tovább- és szakosított továbbképzését.

7. A vármegyében kijelölt befogadó helyek adatai:

A kitelepítési és befogadási feladatokra történő felkészülés keretében 169 településen történt meg a befogadóhelyek kijelölése. Ezekben a településeken közel 77 ezer fő elhelyezésére van lehetőség. Az elmúlt időszakban 144 befogadóhely alkalmasságát ellenőrizte a szakterület.

8. Tervezési feladatok végrehajtásának tapasztalatai:

A vármegye valamennyi szinten rendelkezik veszélyelhárítási tervvel, melyek a katasztrófavédelem területi és helyi szerveinek koordinációjával készültek el. A veszélyelhárítási tervek felülvizsgálata megtörtént, melyek az érintett területek veszélyeztető hatásait, és a kezelésük érdekében szükséges elsődleges intézkedéseket tartalmazzák. A települési veszélyelhárítási tervek mellékleteként 229 település rendelkezik vízkár-elhárítási és 5 település külső védelmi tervvel.

9. Lakosságtájékoztatás, közintézményekkel való kapcsolattartás, közösségi szolgálatteljesítés:

Az igazgatóság a lakosságfelkészítés aktív és passzív módszereit is alkalmazta a lakosság minél szélesebb körű tájékoztatása érdekében. A lakossághoz történő eljutás egyik hatékony módja a katasztrófavédelmi közösségi szolgálatteljesítés, amelyen 246 fő vett részt.

A diákok a közösségi szolgálatteljesítés keretében betekintést nyertek a szakterületek tevékenységébe, elsajátították az önmentés és a másokról gondoskodás technikáit.

Az igazgatóság honlapján, a különböző médiák honlapjain és a vármegyei napilapban összesen 175 alkalommal jelent meg közérdekű közlemény, lakossági tájékoztató és a követendő magatartási szabályokra vonatkozó információ. Lakosságtájékoztatás keretében az iskolákban is tartott előadásokat a szakterület.

10. Felkészüléssel (téli, árvízi) kapcsolatos feladatok végrehajtása:

Az igazgatóság a felkészülés során kiemelt figyelmet fordított az árvizek elleni védekezésre, valamint a rendkívüli téli időjárással kapcsolatos események kezelésére. A szakterület a közigazgatási vezetők, a közbiztonsági referensek, az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek állományának felkészítése során is nagy hangsúlyt fektetett ezen események kezelésével kapcsolatos ismeretek fejlesztésére.

A téli viszonyok során kialakuló helyzetek kezelése és leküzdése érdekében – a Területi Védelmi Bizottság elnökének támogatásával – önkéntesek bevonásával Életmentő Konvoj működik a vármegyében. Ez a szervezet magánszemélyek, állami szervezetek és a közmű-szolgáltatók együttműködésével képes a bajba jutottak hatékony és gyors megsegítésére. A téli felkészülés keretében a vármegyei közúti igazgatóság, a vármegyei rendőr-főkapitányság és az MKIF Zrt. közreműködésével elkészült az aktualizált téli rendkívüli közlekedési események kezelési terv.

11. Lakosságvédelmi intézkedések bevezetését igénylő eseménykezelések:

Ideiglenes elhelyezés elsősorban a tüzesetek miatt fedél nélkül maradt lakosok esetében történt. Az önkormányzatok eseti jelleggel biztosítottak szállást, az esetek túlnyomó többségében rokonok fogadták be a fedél nélkül maradtakat. Lakosságvédelmi intézkedés végrehajtására 58 esetben volt szükség, mely 1 032 főt érintett.

12. Bel- és kültéri vízelvezetők szemléje:

A vizek kártételei elleni védekezésre történő felkészülés keretében a szakterület nagy hangsúlyt fordított a bel- és külterületi vízelvezetők kezelőjével közösen végrehajtott szemlékre. A felmerülő feladatok végrehajtására az önkormányzatok minden esetben megfelelően intézkedtek. A beavatkozásoknak és a fejlesztéseknek köszönhetően a vármegyében található belvízelvezető hálózat képes a káros vizek elvezetésére.

13. Tájékoztató a vis maior igények benyújtásának indoklásáról és a benyújtott igényekről:

2023-ban 5 település (Újfehértó, Nagyecsed, Móriapócs, Szamossályi és Csengerújfalú) nyújtott be vis maior támogatás iránti kérelmet, összesen több mint 46 mFt értékben (védekezés 11 mFt, helyreállítás 35 mFt). Csengerújfalú az igényét – biztosításból történő kárrendezés miatt – visszavonta.

A pályázatok oka az adott időszak rendkívüli időjárása, illetve egy esetben a folyón levonuló árhullámmal együtt érkező uszadékok rongálták meg a komp tartozékait. Az igazgatóság a helyszíni ellenőrzés során megállapította az események vis maior jellegét.

V. MŰVELETIRÁNYÍTÁS

A vármegyei fő- és műveletirányító ügyelet fogadja és kezeli a tűz- és káresetekről érkező bejelentéseket. A jelzések az ESR 112 rendszeren keresztül elektronikus formában érkeznek. A kapott információk alapján a szükséges intézkedéseket, riasztásokat végrehajtják. A vármegye tűzoltóságai a PAJZS tevékenység irányító rendszeren keresztül elektronikusan kapják meg az erők, eszközök riasztásához szükséges információkat. A fő- és műveletirányító ügyelet és a tűzoltóságok ügyeletei között folyamatosak a jelentések, megfelelően működött az események rögzítése és kezelése. Az önkéntes tűzoltó egyesületekkel a kapcsolattartás korszerű EDR rádiókkal történik. A fő- és műveletirányító ügyeletre a 2023. évben 6253 adatlap érkezett, melyből 4622 vonulás valósult meg. Az események felszámolásához az erők és eszközök gyors riasztását, és a műveletek végrehajtásához az előírt és elvárt intézkedéseket megtették. A tömegesen előforduló káresemények kezelésének érdekében több esetben a vármegye tűzoltóságainak bevonásával gyakorlatot tartottak.

1. A katasztrófavédelmi műveleti szolgálat (a továbbiakban: KMSZ) tevékenysége:

A KMSZ átal 2023-ban 102 alkalommal vonult a vármegyei és a szomszédos vármegyei hivatásos tűzoltó-parancsnokságok működési területén bekövetkezett összetett, bonyolult káreseményekhez. A mentő tűzvédelmi feladatok irányítása, koordinálása mellett a szolgálat kiemelt feladatként hajtotta végre a tüzeseti helyszíni szemléket és teljes körűen lefolytatta a tűzvizsgálati eljárásokat. 2023-ban a KMSZ 36 tűzvizsgálati eljárást folytatott le. A kárhelyszíni irányító és a tűzvizsgálati tevékenységükön túl 66 esetben hajtottak végre különböző szakmai ellenőrzéseket a vármegye tűzoltóságain. A szolgálat az ellenőrzési tevékenysége mellett a beavatkozó állomány felkészültségének szinten tartása, fokozása érdekében 2 alkalommal tartott helyismereti és szituációs gyakorlatot. A KMSZ állománya részéről - a magas szintű szolgálatellátás érdekében - folyamatos az önképzés és szervezett képzéseken való részvétel.

VI. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

1. A hatósági és iparbiztonsági szakterület alapvető célkitűzései

A hatósági és szakhatósági eljárásokat a hatályos jogszabályok, közjogi szervezetszabályzó eszközök alapján és az igazgatóság hatósági osztályának szakfelügyeleti és szakirányítási tevékenysége mellett végezte a 4 helyi szerv.

Az anyagi- és az eljárásjogi előírások következetes betartására és betartatására kiemelt figyelmet fordított. Az önkéntes jogkövetés elősegítése érdekében előtérbe helyezte a konzultációkat és a biztonság növelésének irányába mutató egyeztetéseket, emellett fokozott ellenőrzési tevékenységet végzett. Az eljárások eredményeként a szakterület a jogszerű állapot helyreállítása érdekében következetesen, a jogszabályi előírások betartásával alkalmazta a rendelkezésre álló szankciókat, figyelemmel a fokozatosság elvére.

A hatósági és iparbiztonsági szakterületnek a 2023-as célkitűzései között kiemelt helyen szerepelt a gyorsan változó jogszabályi környezetben, az egységes jogalkalmazás erősítése érdekében az elméleti ismeretek bővítése mellett, a gyakorlatorientált és esetfeldolgozásokra is épülő továbbképzések tartása az állomány részére.

A hatósági és iparbiztonsági szakterület kiemelt figyelmet fordított továbbá:

- A lakosság biztonságának növelése érdekében a lakástűzek és szén-monoxid-mérgezések megelőzését célzó tájékoztatási tevékenység folytatására, ezzel is erősítve a lakosság megelőző és öngondoskodó képességét.
- A bürokráciacsökkentéssel és az adminisztratív terhek enyhítésével kapcsolatos célkitűzések teljesítésére mind az általános, mind a hatósági feladatokban.
- A hatósági és ügyféli jogalkalmazók Országos Tűzvédelmi Szabályzat és a Tűzvédelmi Műszaki Irányelvek alkalmazására történő felkészítésére.
- A közigazgatás-fejlesztésnek jegyében az e-ügyintézés hatósági feladatellátásában való alkalmazására.
- Az ellenőrzések minőségének fejlesztésére a szakirányítási, szakfelügyeleti tevékenység erősítésével.
- Az automatikus tűzjelző berendezések téves jelzéseinek csökkentésére.
- A Seveso III. irányelv célkitűzéseivel összhangban a veszélyes üzemek üzemeltetőinek a biztonságos működéssel kapcsolatos tudatosságának fejlesztése.

A képzések és a kapcsolattartás rendszerében nagyobb teret nyert az online felületek alkalmazása. A támogató jellegű hatósági szemlélet mellett a hatósági szakterület továbbra is szem előtt tartotta az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény, a vonatkozó eljárásjogi szabályzók, valamint az elektronikus ügyintézés alkalmazását.

2. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezése

A szakterület különös figyelmet fordított a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal kapcsolatos engedélyezési eljárások zökkenőmentes lefolytatására. A hatóság az engedélyezések menetében több alkalommal kezdeményezett egyeztetést, amelyek során a vonatkozó követelményeket tisztázta, valamint azokra megoldási javaslatot is tett. Az igazgatóság nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal kapcsolatban 2023-ban 126 hatósági ügyben járt el és 168 esetben működött közre szakhatóságként az engedélyezési eljárásokban. A kiemelt beruházásokkal kapcsolatos kérelmeket az elmúlt évhez viszonyítva közel azonos számban nyújtottak be. A szakterület valamennyi eljárást az adott ügyre meghatározott határidőben lefolytatta. A vizsgált időszakban a jelentősebb eljárások a Nyíregyháza déli ipari park területén létesítendő gyáregységekhez, Nyíregyháza, Kisvárdra, Nagyecsed Hulladékkezelő központok bővítéséhez, a Nyíregyháza Állatpark fejlesztéséhez, Csenger Büntetés-végrehajtási Intézet létesítéséhez, Mátészalka Orvosi segédeszköz gyártó üzem létesítéséhez, a Tisza folyó vízminőségi monitoring állomás (TiszaMonitorNet) engedélyezéséhez, a Batár patak árvízvédelmi töltés fejlesztése engedélyezési eljárásaihoz, valamint az M49 gyorsforgalmi út vízjogi engedélyezési eljárásaihoz kapcsolódtak. (3. számú melléklet 5. ábra)

3. Tűzmelegelőzési szakterület tevékenysége

A szakterület hatósági ügyeiben növekvő, szakhatósági ügyeiben csökkenő tendencia mutatható ki az előző évekhez képest. A hatósági ellenőrzések száma az előző évhez viszonyítva emelkedett.

A segítő jellegű és ügyfélközpontú hatósági szemlélet mellett a biztonság fenntartása, illetve növelése érdekében fokozta a szakterület az ellenőrzési tevékenységet. A végrehajtott ellenőrzések többségében iratbemutatással kerültek végrehajtásra. Az ellenőrzések eredményeként emelkedett a hivatalból indított hatósági eljárások száma. Az eljárások során a gazdálkodó szervezetek biztonságos működése, a tűzvédelmi szempontból jogszerű állapot helyre állítása érdekében alkalmazta a kötelezés és a közigazgatási szankciók rendszerét az igazgatóság.

A végrehajtott ellenőrzések több mint 46%-a, a tűzvédelmi szakterületi tevékenységhez kapcsolódik. (3. számú melléklet 3. ábra)

A vizsgált időszakban megtartott ellenőrzések során az alábbi jellemző hiányosságok kerültek feltárára:

- az épület menekülési útvonalán történő szabálytalan tárolás,
- a tűzoltó készülék készenléti tartásának hiánya,
- a tűzoltó készülék időszakos felülvizsgálatának, karbantartásának hiánya,
- a tűzoltó vízforrások (fali tűzcsapok, föld feletti tűzcsapok, tűzvíztároló medence) időszakos felülvizsgálatának, karbantartásának hiánya,
- a villamos, villámvédelmi berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálatainak hiánya, illetve a jegyzőkönyvekben feltárt hiányosságok megszüntetésének hiánya,
- a beépített tűzjelző berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálatai jegyzőkönyvében feltárt hiányosságok megszüntetésének hiánya,
- a hő és füstelvezető berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálatai jegyzőkönyvében feltárt hiányosságok megszüntetésének hiánya,
- biztonsági, irányfényvilágítások éves időszakos felülvizsgálatának, ellenőrzésének hiánya,
- a tűzriadó terv készítésére kötelezett létesítmény esetén a helyszínrajz formailag vagy tartalmilag nem elégíti ki a jogszabályi követelményeket,
- a tűzriadó tervben foglaltak éves gyakoroltatását hitel érdemlő módon igazolni nem tudták,
- a létesítmény tűzvédelmi feladatait aláírt megállapodással, megbízással ellátó szolgáltató nem rendelkezett megfelelő tűzvédelmi szakképesítéssel,
- az oltóvíz biztosításának hiánya,
- valamint az éghető anyagok szabadtéri tárolási szabályainak hiányosságai.

A szakhatósági eljárások számának csökkenését elsősorban az épületek építésére és használatbavételére, valamint a napelemparkok létesítésére és használatbavételére vonatkozó hatásköri szabályozás módosulása, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásba történő bejegyzésére és adatmódosítására vonatkozó eljárások számának csökkenése eredményezte.

(3. számú melléklet 2. és 4. ábra)

A szakterület az egyes nemzetgazdasági fejlesztésekben hatóságként 81, szakhatóságként 35 esetben működött közre. A településrendezési eszközökkel kapcsolatos véleményezési ügyekben pedig jelentős ügyszám emelkedés történt. Az igazgatóság a véleményének kialakításakor figyelembe vette az iparbiztonsági-, polgári védelmi-, tűzvédelmi-, vízügyi- és vízvédelmi követelményeket.

Az eljárások eredményeként a településrendezési tervek a katasztrófavédelmi, illetve lakosságvédelmi szempontrendszer figyelembe véve készültek el, ezzel is elősegítve a jövőben tervezett fejlesztések és beruházások megvalósítását.

Az igazgatóság ellenőrzési és hatósági tevékenységének jelentős részét a tűzvédelmi szakterülethez kapcsolódóan hajtotta végre. 2023-ban a tematikus ellenőrzések részeként az igazgatóság az illetékességi területén található valamennyi wellness szolgáltatást nyújtó szálloda tűzvédelmi ellenőrzését megtartotta. A tematikus ellenőrzések részeként megtörténtek továbbá a szabadtéri tüzeseti kockázati helyszínekkel, a betakarítási munkákkal, a szabadtéri rendezvényekkel és a pirotechnikai termékek tárolásával és forgalmazásával összefüggő tűzvédelmi ellenőrzések is.

A szakterület az ellenőrzéseket megelőzően minden ügyfél részére biztosított konzultációs lehetőségeket, mely nagymértékben elősegítette a jogszerű állapot kialakítását. A szakmai segítségnyújtásnak köszönhetően jelentősen javult a létesítmények tűzbiztonsága, az ellenőrzések kevesebb és kisebb súlyú hiányosságokat tártak fel.

A 2023-as évben a tűzvédelmi szakterület hatáskörébe tartozó közérdekű bejelentés és panasz 66 esetben érkezett az igazgatóságra, ami az előző évhez viszonyítva 8%-kal több. Az ügyben vizsgálatot folytató KvK előzetes helyszíni szemle keretében győződött meg a panasz, bejelentés megalapozottságáról. Amennyiben jogszabálysértést tárt fel a hatóság, abban az esetben a tűzvédelmi ellenőrzést lefolytatta. A közérdekű bejelentés és panasz ügyek közül 29 bejelentés volt megalapozott. A panaszok, bejelentések mértékadó többsége az éghető anyagok szabadtéri tárolásával, szabálytalan égéstermék elvezetőkkel, valamint társasházi lakásokban történt tűzvédelmi szabálytalanságokkal kapcsolatosak. Az életveszélyes égéstermék elvezetők esetében az ellenőrzések lefolytatása minden esetben szakértelemmel rendelkező kéményseprő mester bevonásával történt. Az ellenőrzések során tapasztalt hiányosságok figyelembevételével a szükséges hatósági intézkedések megtörténtek.

A mezőgazdasági munkák tűzvédelmének erősítése érdekében az igazgatóság jó kapcsolatot alakított ki a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Igazgatóságával. A 2023-as évben is széleskörű tájékoztatási tevékenységet végzett a tűzvédelmi szakterület a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozó szabályok és előírások ismertetésére.

A kéményseprő-ipari tevékenységet természetes személyek tulajdonában lévő ingatlanok és társasházak esetében vármegyénk valamennyi településen a kéményseprő-ipari szerv, a gazdálkodó tevékenységet folytatók esetében 9 kéményseprő-ipari szolgáltató végezte, amelyek közül kettő rendelkezik a vármegyében székhellyel. A felügyeleti ellenőrzések tapasztalatai alapján az igazgatóság megállapította, hogy a vármegyénkben székhellyel rendelkező szolgáltató a szükséges tárgyi és személyi feltételekkel rendelkezik.

A szakterület több alkalommal ellenőrizte a tűzvédelmi szakvizsgára felkészítő és szakvizsgáztatási tevékenységet, valamint a tűzvédelmi technikai eszközök felülvizsgálatával és javításával foglalkozó szolgáltatókat, melyek alkalmával hiányosságot nem állapított meg.

Az igazgatóság a 2023. évben 1 alkalommal járt el fellebbezési eljárásban II. fokú hatósággént, amely ügyben megváltoztatta az I. fokú hatóság döntését. Az igazgatóság II. fokú döntéseivel szemben keresetet nem nyújtottak be az ügyfelek az illetékes törvényszékre. A hatósági eljárások eredményeként megállapítható, hogy a szakterület hatósági eljárásait a vonatkozó jogszabályok betartásával a jogszerűség és a szakszerűség jellemzi.

A tűzjelző berendezések téves tűzjelzéseinek csökkentését elsődleges feladatként kezelte az igazgatóság, mely eseményeket követően tűzvédelmi ellenőrzés keretében vizsgálta a téves tűzjelzés kiváltó okát. Számos esetben javasoltak más tűzjelmezőt érzékelő eszközcserét, védelmi koncepció átgondolását, gyakoribb karbantartási ciklust, illetve a gondatlan emberi cselekedet ismétlődésének kiküszöbölése okán szükséges teendőket. 2023-ban a tűzjelző berendezést üzemeltetők részére tűzvédelmi konferencia került megtartásra. A konferencián ismertetésre került a téves jelzéseket követően végrehajtandó felülvizsgálatok rendszere, a hatósági ellenőrzések során feltárt hiányosságok ismertetése, valamint a téves jelzések kiküszöbölésének technikai lehetőségei is.

4. Vízügyi és vízvédelmi hatósági szakterület

A vízügyi és vízvédelmi szakterületen a különböző vízi létesítmények, vízhasználatok engedélyezése (elvi, létesítési, üzemeltetési, fennmaradási engedélyek kiadása), önellenőrzési tervek, szennyezés csökkentési ütemtervek elfogadása, kibocsátási határérték megállapítások, vízbázis védőterület kijelölés, valamint más engedélyező hatóság eljárásaiban való közreműködés volt a kiemelt feladat.

A vízügyi/vízvédelmi hatósági - engedélyezési - tevékenységben 2023. évben emelkedés volt tapasztalható a 2022. évhez képest annak ellenére, hogy a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítmények hatósági hatásköre a Nemzeti Földügyi Központhoz került át.

A vízügyi és vízvédelmi szakterület egyik meghatározott célkitűzése volt az eljárások magas szakmai színvonalon történő végrehajtása, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások hatósági támogatása, a jogszerű és szakszerű munkavégzés.

A hatóság a 2023. évben is kiemelt feladatként kezelte a magas színvonalú munkavégzést, a szolgáltatók jelleg erősítését és az ügyfelek tájékoztatását. Az ügyfelekkel való szoros együttműködés és kapcsolattartás eredményeként a szakterületi döntésekkel összefüggésben jogorvoslati eljárás nagyon csekély számban indult.

A szakhatósági megkeresések száma a vízügyi/vízvédelmi szakterületen emelkedett, amely az építési tevékenységhez kapcsolódó megkeresések számának emelkedésével magyarázható.

2023. évben több nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás engedélyeztetési, illetve szakhatósági eljárása zárult le, ilyen volt például a Nyíregyháza Déli Ipari Park bővítéséhez, fejlesztéséhez kapcsolódó szakhatósági és vízjogi engedélyezési eljárások. Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások ügyében a hatóság 45 engedélyt adott ki, valamint 133 eljárásban működött közre szakhatóságként. (3. számú melléklet 5. számú ábra)

Az igazgatóság a vízi létesítmények vonatkozásában a felügyeleti kategóriákba tartozó létesítmények ellenőrzését, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendeletben meghatározottak alapján hajtotta végre. Kiemelt figyelmet fordított a szenny- és használtvizeket kibocsátók ellenőrzésére. Az elmúlt évek során lefolytatott konzultációknak és a rendszeres hatósági kontrollnak köszönhetően érezhetően szemléletváltás alakult ki az üzemeltetőkben, a jogszabályoknak való megfelelés jellemzi a tevékenységüket.

A környezetkárosodások megelőzése érdekében, kiemelt feladatként hajtotta végre az igazgatóság a vízminőségvédelmi tevékenységét, melynek keretében folyamatosan figyelemmel kísérte vízfolyásaink állapotát. A tavalyi évben 78 szennyvizet kibocsátó létesítményt ellenőrzött a szakterület. Néhány esetben nem szakszerű karbantartás volt tapasztalható, illetve a szakmai revízió megállapította, hogy a régen készült szennyvíztelepek esetében a műszaki berendezések és automatikák fejlesztése, korszerűsítése indokolt. Az ellenőrzések során egyes esetek kivételével (lejáró engedély) kisebb hiányosságok voltak tapasztalhatóak, amelyek megszüntetése érdekében megfelelő szakmai és jogi iránymutatással szolgáltak az ellenőrök.

Az ügyfelek jelentős többsége a hatósági jegyzőkönyvekben rögzített hiányosságokat a vállalt határidőn belül megszüntette. A nem jogkövető magatartást tanúsító ügyfeleket hatósági döntésben kötelezte az igazgatóság a jogszerű állapot helyreállítására, és az engedély szerinti működésre.

A 2023. évben 17 esetben történt olyan esemény, melynek kivizsgálása érdekében káreseti helyszíni szemlét folytatott le az igazgatóság, illetve a kárelhárítás érdekében a FETIVIZIG munkatársaival együttműködve megtette a szükséges intézkedéseket.

Az ellenőrzések és a káreseti eljárások során, indokolt esetben, a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal munkatársai akkreditált mintavételt és laborvizsgálatot végeztek. Amennyiben vízgazdálkodási/vízvédelmi szempontból eljárás megindítására okot adó tény került megállapításra, az igazgatóság hivatalból indított eljárás keretében kötelezte az ügyfeleket a káros és jogellenes állapot megszüntetésére.

A szakterület a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges kölcsönös megfeleltetési szabályok helyszíni hatósági ellenőrzését 6 alkalommal hajtotta végre, melyek során egy esetben sem állapított meg környezet-, illetve vízminőséget veszélyeztető állapotot.

Az igazgatóság 9 településen – az érintett önkormányzatok bejelentését követően – jelölt ki ideiglenes közszolgáltatót a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése érdekében. Valamennyi kijelölt közszolgáltató ellátja feladatát, lakossági panasz, észrevétel az év során nem érkezett.

5. Iparbiztonsági szakterület

Veszélyes üzemek felügyelete:

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésre vonatkozó kormányrendelet hatálya alá tartozó 5 felső, 16 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem és 30 küszöbérték alatti üzem tevékenységének felügyeletét látta el az iparbiztonsági szakterület. A következetes hatósági kontroll, továbbá a lefolytatott konzultációk eredményeként a veszélyes üzemek a jóváhagyott biztonsági dokumentációk alapján működnek, valamint javult az üzemeltetői feyelem.

Az előző évben 1 alsó küszöbértékű és 1 küszöbérték alatti üzem befejezte a veszélyes tevékenység végzését, a hatóság kisorolta.

A gazdálkodó szervezetek időszakos hatósági ellenőrzését az éves ütemterv alapján végezte a szakterület, 5 alsó- és 5 felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, valamint 7 küszöbérték alatti üzem telephelyén. A fentiekén túl 4 üzemnél komplex iparbiztonsági ellenőrzést szervezett az igazgatóság a társhatóságokkal közösen, amelyek során átfogóan vizsgálták az üzemek tevékenységét.

A komplex iparbiztonsági ellenőrzések végrehajtása során a más hatóság hatáskörébe tartozó szabálytalanság kiszűrésével is csökkent az üzemzavarok bekövetkezésének kockázata.

Az elmúlt évben az üzemek által elvégzett biztonsági dokumentáció soros, vagy soron kívüli felülvizsgálata során az iparbiztonsági hatóság a biztonsági dokumentációkat megvizsgálta és elbírálta. A hatósági eljárások lefolytatása során a nyilvánosság biztosítására vonatkozó követelmények érvényesültek. Tovább folytatta a szakterület a gazdálkodó szervezetek üzemazonosítási célú ellenőrzését, valamint a felszámolás alatt lévő gazdálkodó szerveknél történt ellenőrzést az esetleges veszélyes anyag visszamaradásának megelőzése céljából.

A veszélyes üzemek üzemeltetői végrehajtották a belső védelmi terv és a súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlatokat. A szakterület 22 gyakorlat ellenőrzését hajtotta végre.

A gyakorlatok során az üzemek bizonyították, hogy felkészültek a rendkívüli események gyors és hatékony felszámolása érdekében végrehajtandó feladatokra.

Egy küszöbérték alatti és egy felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben volt veszélyes anyaggal kapcsolatos esemény, az események kivizsgálása, valamint a biztonságos üzemelés érdekében a szükséges intézkedések végrehajtása megtörtént, hatósági intézkedésre nem volt szükség.

Az igazgatóság járműparkjában és eszközrendszerében Katasztrófavédelmi Mobil Labor működik. A mobil labor rendeltetése a káresemények során - veszélyes anyagok környezetbe kerülése esetén - a lakosság, a beavatkozó állomány és az anyagi javak védelme, a veszélyeztetett terület felderítése, valamint a mérési eredmények alapján javaslatétel a szükséges lakosságvédelmi intézkedésekre. A speciális szolgálatot 15 esetben riasztották és végzett felderítést. A vonulások száma az előző évhez képest nagyságrendileg nem változott. Az alkalmazások többségében vegyi felderítést és környezeti mérést végzett a mobil labor állománya, amelyek során egy esetben sem állapított meg olyan mértékű káros anyag koncentrációt, amely lakosságvédelmi intézkedés elrendelését indokolta volna.

Veszélyes áru szállítás ellenőrzése:

Az igazgatóság és a katasztrófavédelmi kirendeltségek állománya 181 alkalommal, 1683 gépjármű közötti ellenőrzését végezte el. Az intézkedés alá vont járművek közül 329 szállított veszélyes árut, amelyből 23 jármű esetében állapítottak meg szabálytalanságot, hiányosságot az ellenőrök. A szabálytalan szállítmányok aránya az előző évhez viszonyítva (2022-ben 6,7 %, 2023-ben 6,9%) nagyságrendileg azonos. A biztonság javítása érdekében 42 alkalommal végzett a hatóság telephelyi ellenőrzést, melynek célja a szabálytalanságok telephelyen (mielőtt a jármű a közúti forgalomba kapcsolódna) történő feltárása.

A telephelyi ellenőrzések vonatkozásában 1 esetben merült fel szabálytalanság, megszüntetésére a soron kívüli intézkedés megtörtént.

A vasúton végzett 44 ellenőrzésen 861 veszélyes árut szállító vasúti kocsit ellenőrzését hajtotta végre az állomány. A veszélyes árut szállító vasúti járművek közül 26 nem felelt meg a szállításra vonatkozó előírásoknak. A vasúti veszélyes áru szállítás szabályainak betartását 4 telephelyen ellenőrizte a szakterület, ahol nem tárt fel szabálytalanságot. Keleti irányból gyakorlatilag megszűnt a veszélyes áru szállítás, az Orosz-Ukrán háború kezdete óta Ukrajna irányába jelentős mértékben megnövekedett veszélyes áruk vasúton történő fuvarozása szintén számottevő mértékben visszaesett.

A veszélyes áru szállítás ellenőrzése során feltárt szabálytalanságok miatt 41 hatósági eljárást folytatott le a hatóság. Az I. fokú eljárásokat követően jogorvoslati eljárást nem indítottak az ügyfelek.

Közúti veszélyes áru szállítással összefüggésben bekövetkezett rendkívüli esemény miatt 4 alkalommal hajtott végre káresemény helyszíni szemlét és tette meg a szükséges intézkedést az igazgatóság. A rendkívüli események során veszélyes anyag nem került a környezetbe.

A szakterület által végzett hatósági és megelőzési tevékenység (képzések, konzultációk, figyelemfelhívások) eredményeként folyamatosan csökken a veszélyes áru szállítás során bekövetkező rendkívüli események száma.

Országosan elrendelt ellenőrzési akciót 4 alkalommal hajtott végre a szakterület közúti és vasúti alágazatban. A szomszédos vármegyék bevonásával több regionális közúti ellenőrzést is szervezett az igazgatóság. Az ellenőrzések jelentős része a rendőrség, a NAV és közlekedési hatóság közreműködésével valósult meg.

Létfontosságú rendszerelemek üzem-folytonos működése:

Az igazgatóság a BM OKF megkeresésére 1 rendszerelem tekintetében járt el véleményező szervként. Az azonosítási jelentésekben szereplő információk alapján nem javasolta a szakterület a hozzájáruló szakhatósági állásfoglalás kiadását, a rendszerelem nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölését.

Az energia ágazatban kijelölt létesítmény biztonsági tervében rögzített feladatok megfelelőségét az igazgatóság kritikus infrastruktúra védelmi gyakorlat keretében vizsgálta, amely során megállapította, hogy a terv megfelelő intézkedéseket tartalmaz, azok végrehajtására az intézmény dolgozói felkészültek.

A villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén szükséges intézkedésekről szóló kormányrendelet alapján kijelölt 109 alapvető felhasználót és fogyasztási helyet tartalmazó adatbázis rendelkezésre áll.

VII. AZ ÁLLOMÁNYRÓL HUMÁN ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS

A humán szakterületi feladat-végrehajtás hozzájárult az igazgatóság alapfeladatainak magas színvonalú ellátásához szükséges személyi feltételek biztosításához.

Az állomány a jogszabályban előírt, időszakos továbbképzési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A beavatkozó állomány gyakorlatorientált, szituációs képzése eredményesen biztosítja a legkülönbözőbb veszélyhelyzetekre történő felkészülést.

A tanintézeti szaktanfolyamokra a beiskolázás ütemezett, a szakmai igényeknek megfelelően biztosítja a képzési követelményeknek egyre magasabb szinten történő megfelelést, az igazgatóság, a kirendeltségek, a tűzoltóparancsnokságok szükséges és arányos részvételét az indított képzéseken.

Az utánpótlás szervezett keretei biztosítottak. A hivatásos állomány pótlása Tűzoltó szakképzésen, illetve a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen végzett hallgatók kinevezésével történt meg, a tűzoltási és a hatósági terület megerősítését szolgálta.

A belső utánpótlás, a tisztii előmenetel érdekében 9 fő folytat tanulmányokat a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen Bsc. képzésen tűzvédelmi és mentésirányítási, illetve katasztrófavédelmi műveleti szakon.

VIII. TÁRSSZERVEKKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS TAPASZTALATAI

Az igazgatóság a szomszédos igazgatóságokkal, helyi szervekkel, a társszervekkel, a települési önkormányzatokkal, a karitatív szervezetekkel, az egyházakkal, a médiával és a védelmi igazgatás rendszerében résztvevőkkel hatékony és folyamatos kapcsolatrendszert működtet. A jó szervezeti és személyes kapcsolatot, valamint együttműködést erősítették a közösen szervezett gyakorlatok, rendezvények. A közbiztonság javítása érdekében a társszervekkel közös ellenőrzéseket (tűzvédelmi, közúti- és vasúti veszélyes áru szállítás) tervezett és hajtott végre az igazgatóság.

IX. AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSÉNEK TÁRGYI FELTÉTELEI

Az igazgatóság járműparkja, a technikai eszközök, felszerelések és az informatikai háttér biztosítja a szakmai feladatok ellátását. A készletléti szerállomány két új MAN típusú feckendővel bővült. Rendszeresítésre került egy elektromos autók tüzeinek oltását segítő oltóláncza, és pályázati forrásból egy VW Amarok drónszállítót kapott az igazgatóság, a felderítési feladatok segítése érdekében. A személyi állomány elhelyezésének feltételei adottak, azok fejlesztése folyamatos. Az energiatakarékosság jegyében előírt kormányzati és belső intézkedések jelentős költségmegtakarítást eredményeztek, és hozzájárultak a tartozásmentes évről évről.

X. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

Az igazgatóság nyolc térségbeli rádióval, kilenc weboldallal, négy országos televízió regionális szerkesztőségével, valamint hét helyi televízióval, továbbá egy napi-, egy hetilappal és háromhavonta megjelenő magazinnal tartotta a kapcsolatot az elmúlt évben. 2023-ban 502 televíziós és 1173 rádiós megjelenése volt az igazgatóságnak. A nyomtatott sajtóban 215, a világhálón 2908 alkalommal szerepeltek a szervezet hírei. Az igazgatóság saját honlapján összesen 367 cikk jelent meg. A tavalyi évben 455 egyéni interjú történt, amelyekben a szóvivő és az igazgatóság vezetői is szerepeltek.

2023-ban is feltöltésre kerültek a központi Médiaszerverre a szóvivő és a beavatkozó tűzoltók által készített fotók, videók. Ezeken túl további vágott videók és szerkesztett fényképek is megjelentek a katasztrófavédelem közösségi médiafelületein a nagyobb közérdeklődést kiváltó tűzoltói beavatkozásokról, továbbá kreatív tartalmak, bejegyzések is elérhetővé váltak a világhálón a térségbeli tűzoltókról. Sajtóhelyreigazítási kérelmek, vagy peres eljárások nem voltak az elmúlt esztendőben.

XI. ÖSSZEGRZÉS

Az igazgatóság működése stabil, a feladatait a hatályos jogszabályokban és közjogi szervezetszabályzó eszközökben meghatározottak szerint hajtotta végre. A megelőzés kiemelt fontosságát szem előtt tartva végezte a vezetői állomány a bekövetkezett események és a beavatkozások elemzését, értékelését és annak megfelelően határozta meg a szakmai és lakosságfelkészítési feladatokat.

A szakmai feladatok tervezésében és végrehajtásában prioritást élvezett a megelőzés hatékonyságát javító együttműködés, a szakterületi konzultáció és indokolt esetben a hatósági eszközrendszer alkalmazása. A végrehajtott tematikus és egyéb rendszeresen visszatérő ellenőrzéseket megelőző konzultációk növelték az üzemeltetők jogkövető magatartását, melynek következtében az ellenőrzéseket követő hatósági eljárások számában is csökkenés volt tapasztalható. Az évenként visszatérő ellenőrzések és a célcsoportok széleskörű tájékoztatásának eredményeként a tűzvédelmi helyzet, az állampolgárok biztonsága, az anyagi javak védelme javult a vármegyében.

Az iparbiztonsági szakterület által a veszélyes tevékenységet és a veszélyes áru szállítást végzők következetes hatósági ellenőrzése, és a segítő jellegű hatósági kontroll eredményeként folyamatosan magas szintű a jogkövetés.

Kialakítottuk azt a kapcsolati tőkét, mind a vármegyei együttműködő közigazgatási, rendvédelmi, önkormányzati, honvédségi, karitatív, mind a külföldi katasztrófavédelmi szervekkel, amely hozzájárul ahhoz, hogy normál és védekezést igénylő időszakban is sikeresen tudjunk együttműködni.

A katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásához több korszerű tűzoltó-, és beavatkozást segítő gépjárművel gyarapodott az igazgatóság, mellyel tovább gyarapodott az élet- és vagyonmentés eszközrendszere.

A készenléti állomány felkészült napjaink tűzoltói szempontból legnagyobb kihívásainak szakszerű kezelésére, így az elektromos- és hibrid járműtüzek, valamint a napelemes rendszerekben bekövetkező tüzek oltására is.

Az igazgatóság arra törekedett, hogy a folyamatosan változó jogszabályi környezetben minden szakterület megfeleljen a szakmai, gazdasági és társadalmi kihívásoknak. A végrehajtott munka eredményeként kijelenthető, hogy teljesültek a 2023. évi célkitűzések.

XII. A 2024. ÉV FELADATAI

A kor kihívásait figyelembe véve, továbbra is fejleszteni kell a hivatásos tűzoltók elméleti és gyakorlati felkészültségét.

A lakosság biztonságának növelése érdekében folytatni kell a tüzesetek – különösen a lakástüzek és a szabadtéri tüzesetek -, valamint a szénmonoxid-mérgeződések megelőzését célzó, főként a lakosság veszélyeztetettebb rétegeire koncentrált tájékoztatási tevékenységet.

Folytatni kell a védelmi és biztonsági igazgatási rendszerben a védelmi igazgatási szervek katasztrófavédelmi felkészítését.

A Seveso III. irányelv célkitűzéseivel összhangban folytatni kell a veszélyes üzemek üzemeltetőinek a biztonságos működéssel kapcsolatos tudatosságának növelését, ennek részeként a hazai és nemzetközi eseményekből levonható tapasztalatok hasznosítását és az üzemeltetői jó gyakorlatok megosztását.

A klímaváltozás kedvezőtlen hatásaként jelentkező természeti katasztrófák kockázatainak csökkentése érdekében el kell indítani a katasztrófavédelmi rendszerek és az együttműködés további fejlesztését.

Kelt: Nyíregyháza, *elektronikus bélyegző szerint*

Mellékletek:

1. sz. melléklet Tűzoltósági szakterület adatai
2. sz. melléklet Polgári védelmi szakterület adatai
3. sz. melléklet Hatósági szakterület adatai

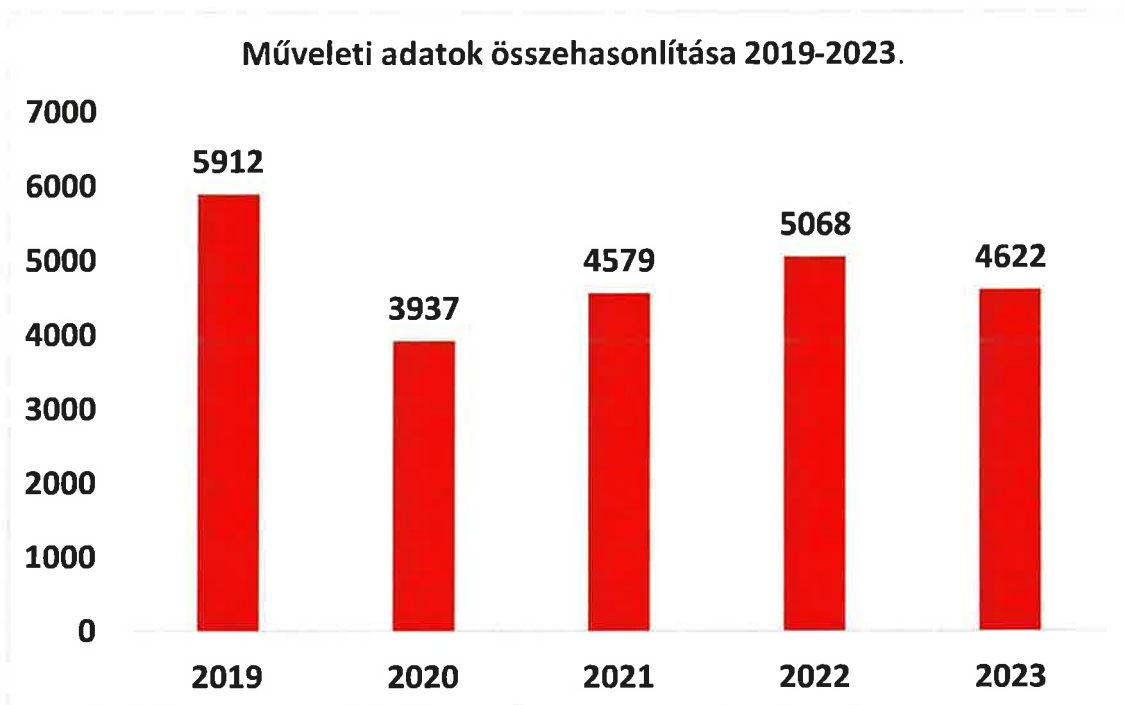
Terjedelem: 13 oldal
Kapja: BM OKF Hivatal

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36500/2036-1/2024.ált.

Tűzoltósági szakterület adatai

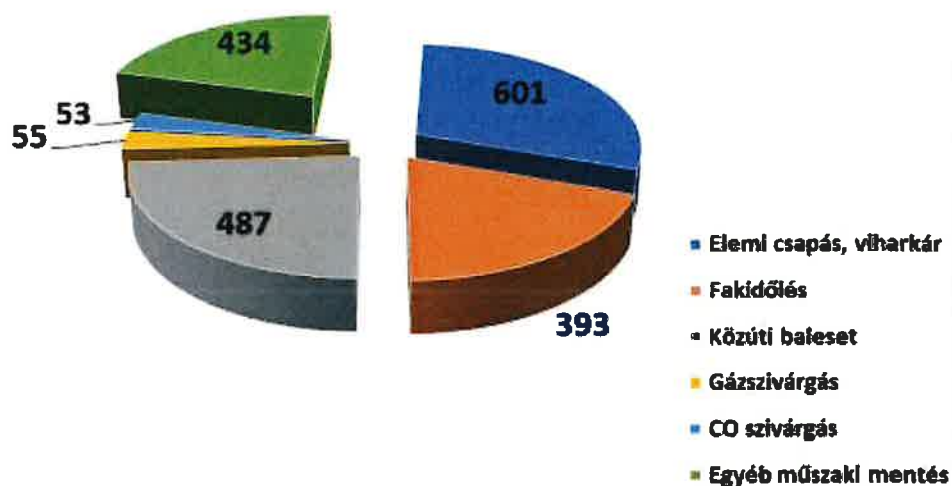

1. ábra
éves műveleti adatok összehasonlítása

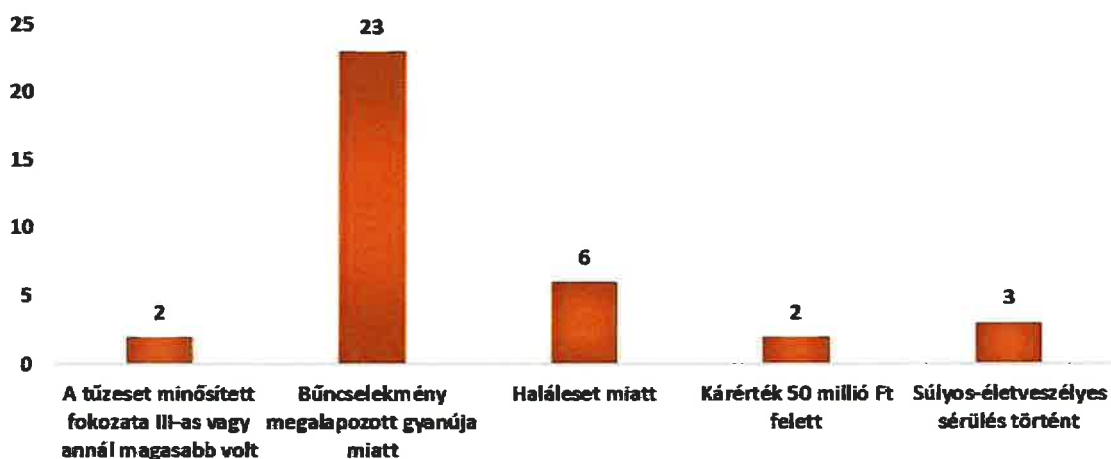
2. ábra
tűzesetek megoszlása, jelleg szerint

Műszaki mentések megoszlása

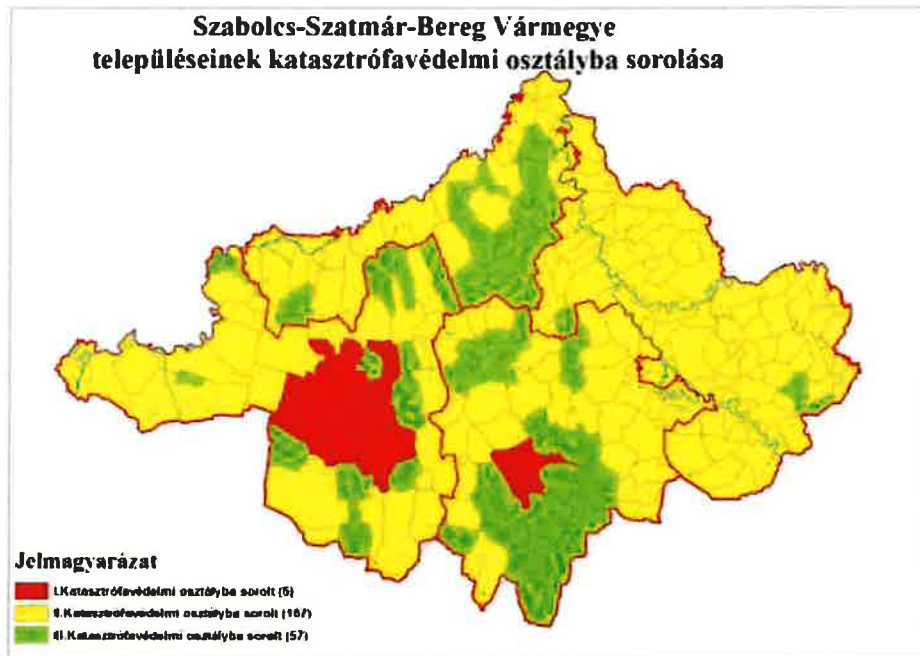
3. ábra
műszaki mentések megoszlása

A tűzvizsgálati eljárás megindításának okrendszere 2023

4. ábra
a tűzvizsgálati eljárások megindításának okai

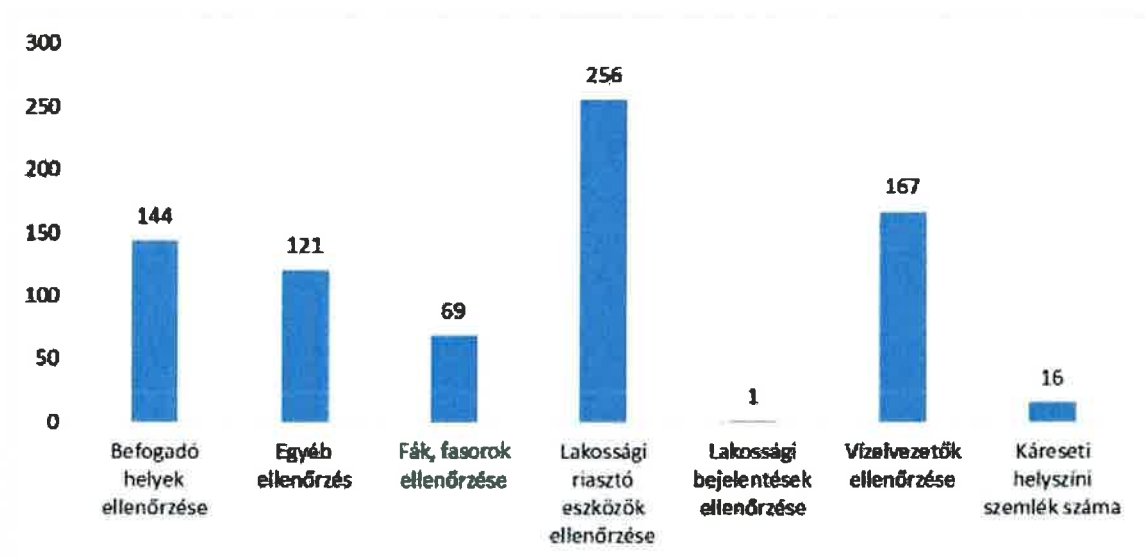
Polgári védelmi szakterület adatai

	2020-tól	2021-től	2022-től	2023-tól	2024-től
I. osztály	9	7	7	5	5
II. osztály	165	166	166	167	167
III. osztály	55	56	56	57	57
Változás	2 település	2 település	0 település	2 település	0 település

1. ábra

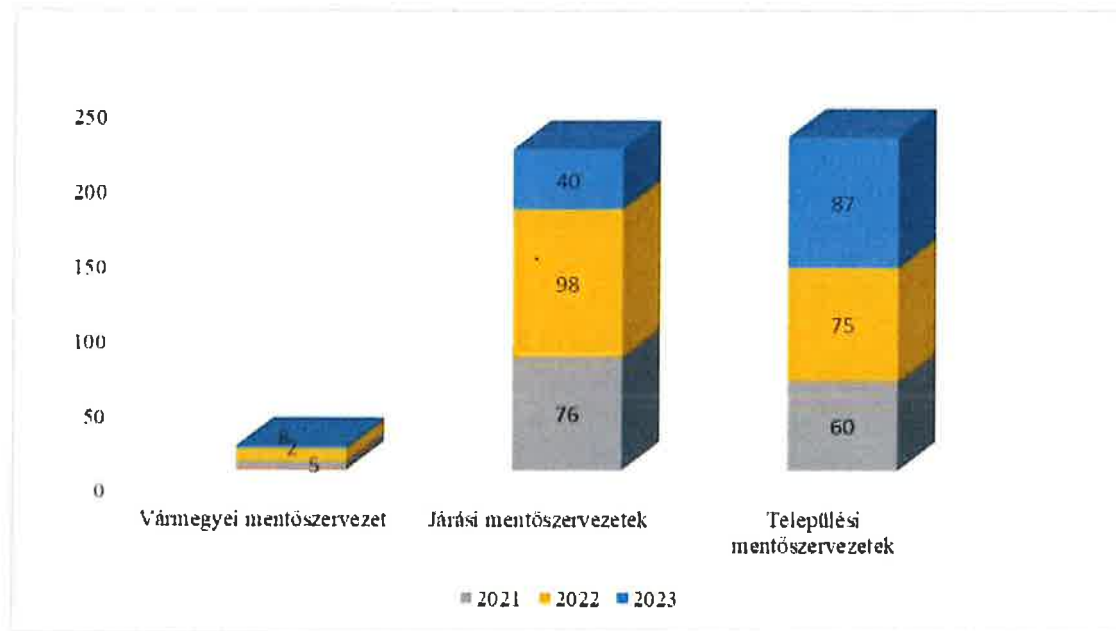
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye településeinek katasztrófavédelmi osztályba sorolása

2. ábra
polgári védelmi szemlék

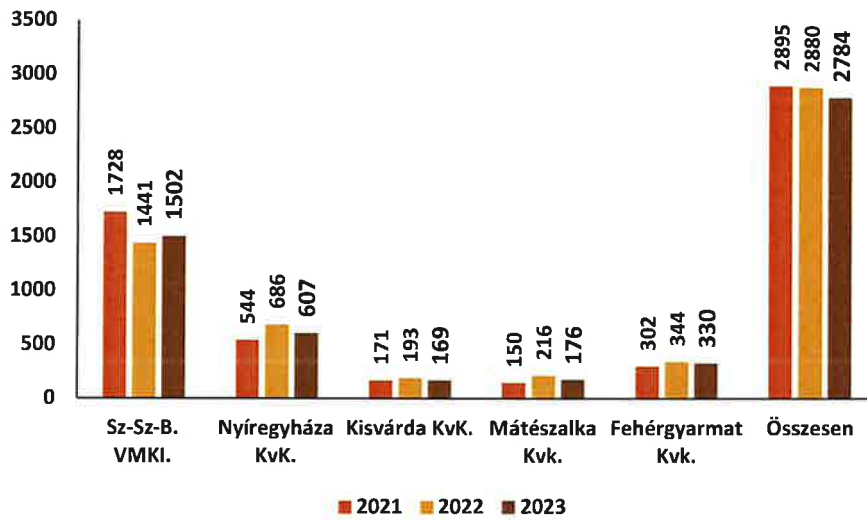
Szaktevékenység	Mennyiség
Keresőkutyás tevékenység	1
Könnnyű városi kutató és mentő, műszaki mentő képességek	1
Árvízi és vízi mentési képességek	3
Vezetés-irányítás, logisztika	2
Alapvető vízkár-elhárítási tevékenység	91
Alapvető viharkár-elhárítási tevékenység	2
Összesen	100

3. ábra
vármegyei, járási és települési önkéntes mentőszervezetek nemzeti minősítésének megoszlása
szakterületek szerinti bontásban

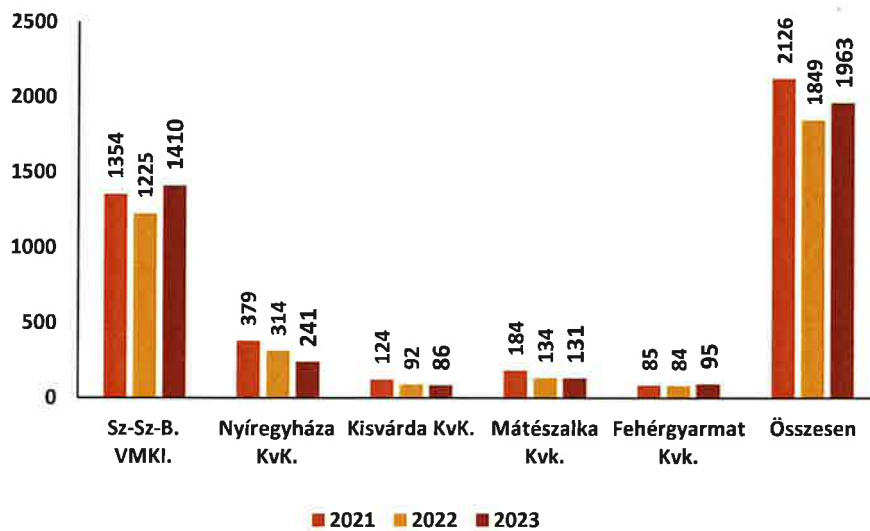
4. ábra
az önkéntes mentőszervezetek alkalmazása

Hatósági szakterület adatai

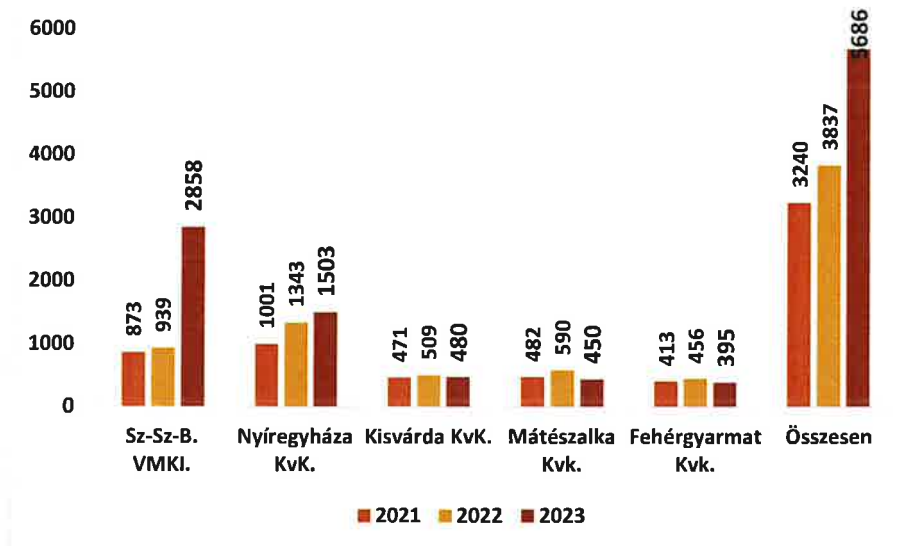
1. ábra

Hatósági eljárások száma szervezeti egységenként

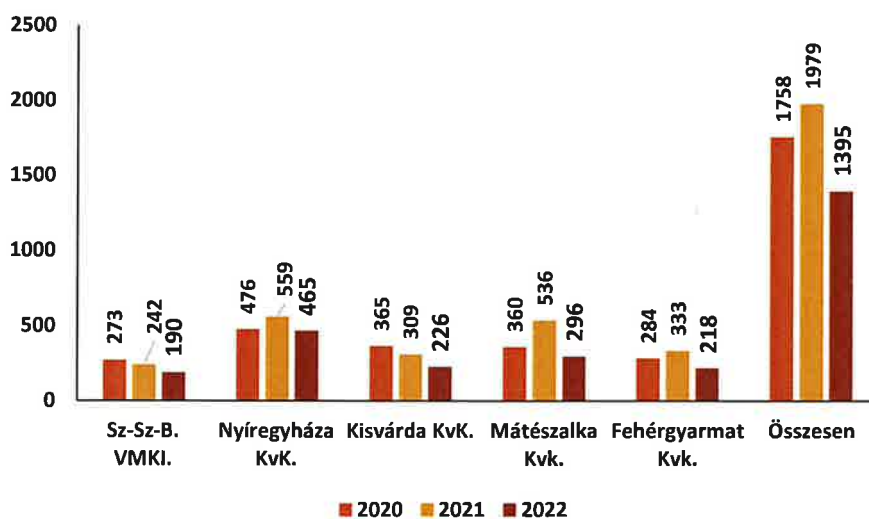

2. ábra

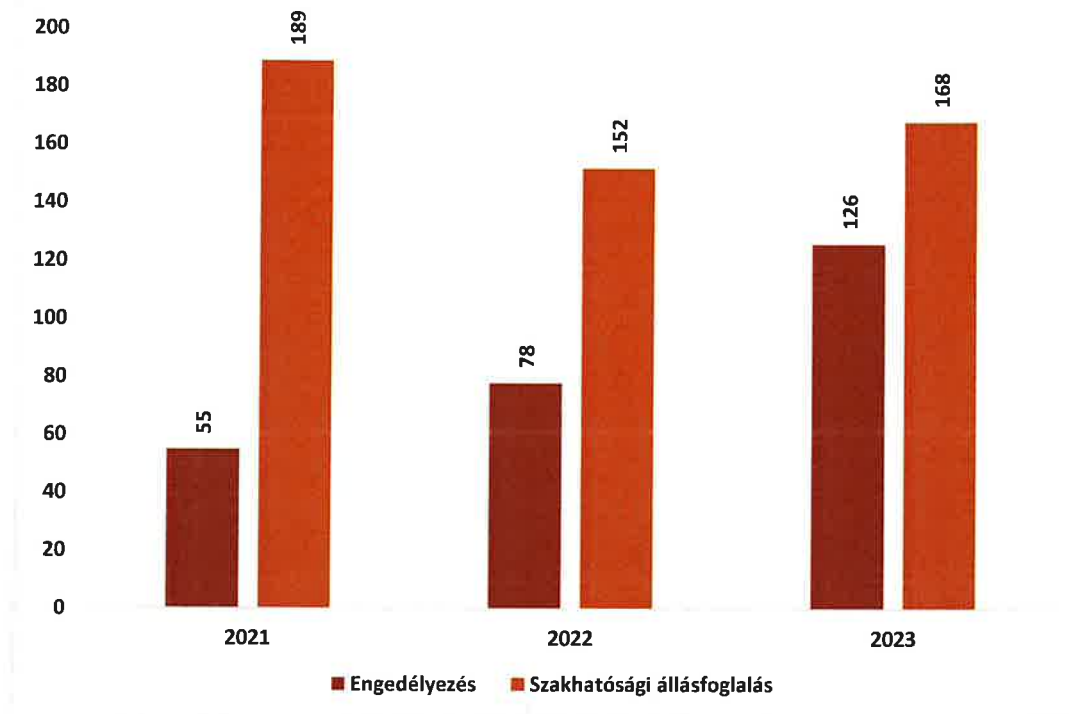
Szakhatósági eljárások száma szervezeti egységenként

3. ábra
Ellenőrzések száma szervezeti egységenként

4. ábra
Szemlék száma szervezeti egységenként

5. ábra

Nemzetgazdaság fejlesztésében való közreműködések száma